

FERMAN GAZETESİNDE 1973 DÜZCE MAHALLİ SEÇİMLERİ

Dr. Ahmet Coşkun TEKİN

acoskuntekin@gmail.com ORCID ID: 0000-0003-1589-7714

Öz

Bir ülkede siyasetin seyri, yerel siyasetin analizi sonucunda ortaya çıkarılabilir. Çünkü yerel yönetimlerin siyasi yapısı, genel politikanın geçerliliğini ve devamlılığını doğrudan etkileyen belirleyiciler arasındadır. Ayrıca kamu hizmetlerinin vatandaşlara en yakın şekilde sunulması, yönetimde faaliyet ve verimliliğin sağlanması noktasında yerel yönetimler merkezi bir konuma sahiptir. Yerel yönetimler, demokrasinin gelişmesi açısından da büyük öneme sahip olan mahalli seçimler neticesinde belirlenmektedir. Yerel siyaset çalışmalarında, mahalli seçimler ülkenin genel siyasi sürecini anlamak açısından ayrı bir önem taşımaktadır. Ancak siyasi tarih çalışmaları ağırlıklı olarak genel seçimler üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu bağlamda Türkiye’de hükümet krizinin yaşandığı bir dönemde yapılan 9 Aralık 1973 mahalli seçimleri Düzce özelinde incelenmiştir. Öte yandan Düzce’deki mahalli seçimlere ilişkin az sayıda çalışmanın olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda literatürdeki mevcut boşluğu doldurmak amacıyla hareket edilmiştir. Yerel tarih çalışmaları için büyük önem taşıyan yerel basın kaynaklarına ulaşılmaya çalışılmıştır. Ancak çalışmaya konu olan 9 Aralık 1973 mahalli seçimleri zamanında Düzce’de yalnızca Ferman Gazetesi yayınlanmaktadır. Bu nedenle de Ferman Gazetesi çalışmanın en önemli kaynağı haline gelmiştir. Neticesinde başta Ferman Gazetesi olmak üzere, ulusal basın, telif ve tetkik eserler incelenerek, Düzce’de 9 Aralık 1973 tarihinde yapılan mahalli seçimler incelenmiştir. Mahalli seçimler öncesi yapılan çalışmalar, seçim sonuçları, bu süreçte yaşanan olaylar ve Düzce halkının siyasi eğilimleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Düzce, 9 Aralık 1973, Mahalli Seçimler

THE LOCAL ELECTIONS OF 1973 DÜZCE IN FERMAN NEWSPAPER

Abstract

The course of politics in a country can be revealed as a result of the analysis of local politics. Because the political structure of local governments is among the determinants that directly affect the validity and continuity of the general policy. In addition, local governments have a central position in terms of providing public services in the closest way to the citizens and ensuring activity and efficiency in administration. Local governments are determined as a result of local elections, which are of great importance for the development of democracy. In local politics studies, local elections have a special importance in terms of understanding the general political process of the country. However, political history studies mainly focused on general elections. In this context, the local

elections of 9th December 1973, which was held in a period of government crisis in Türkiye, were examined in the case of Düzce. On the other hand, it has been determined that there are few studies on local elections in Düzce. Therefore it was aimed to fill the existing gap in the literature. It has been tried to reach local press sources which are of great importance for local history studies. However, only Ferman Newspaper was published in Düzce during the local elections of 9th December 1973, which is the subject of the study. For this reason, Ferman Newspaper has become the most important source of the study. As a result, the local elections which were held in Düzce on 9th December 1973 were examined by examining the national press, copyright and research works, especially the Ferman Newspaper. The studies carried out before the local elections, the election results, the events experienced in this process and the political tendencies of the Düzce people were tried to be determined.

Keywords: Düzce, 9th December 1973, Local Elections

Giriş

Yerel tarih, tarihsel bakış açısıyla, coğrafi olarak sınırlı bir alandaki, genellikle sıradan insanlara odaklanarak siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel değişimlerin toplum üzerindeki etkisini inceler. Yaşanılan yerin, ailenin, mahallenin, kasabanın ve şehrin tarihidir. Yalnızca artık var olmayan toplumların, insanların ve yerlerin tarihini değil, aynı zamanda hala var olanları da kapsar (Dağ, 2020: 136). Bu tanım doğrultusunda yerel yönetimler, yerel tarih çalışmaları kapsamında değerlendirilebilir. Yerel yönetimler il, belediye veya köy sakinlerinin mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere seçmenler tarafından seçilen, kanunla belirlenen, karar organları ve kamu tüzel kişileridir. Halka en yakın yönetim birimleri olan yerel yönetimler, demokratik toplum değerleri açısından büyük önem taşımaktadır. Yerel yönetimlerin belirleyicisi olan mahalli seçimler, beklenen demokratik değerlerin var olabilmesi için belki de en önemli mekanizmalardır (Negiz ve Akyıldız, 2012: 175).

Türkiye'de 9 Aralık 1973'te yapılan mahalli seçimler, 12 Mart 1971 Muhtırasından sonra yapılan ilk mahalli seçimler olmasının yanı sıra sonuçlarıyla Türk siyasi tarihini etkilemiştir (Arslan, 2007: 10). CHP, 14 Ekim 1973'te yapılan genel seçimlerde en fazla oyu almasına rağmen salt çoğunluğu elde edemediği için uzun süre hükümet kurulamamıştır (Zürcher, 2019: 299). Bu süreçte Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, hükümetin kurulması görevini sırasıyla CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'e ve AP Başkanı Süleyman Demirel'e vermiştir ancak her ikisi de bu konuda başarısız olunca hükümet krizi çıkmıştır. Bu hükümet krizinin gölgesinde 9 Aralık mahalli seçimleri yapılmıştır. Seçim sonrasında ortaya çıkan sonuçlar hükümet krizinin çözümünde etkili olmuştur (Aydın ve Taşkın, 2018: 252 ayrıca bkz. Yaşlı, 2020: 249).

Bu çalışmada ise 1913-1999 yılları arasında Bolu'nun en büyük ilçesi olan Düzce'de (Özaslan ve Erşahin vd. 2001: 11) 9 Aralık'ta yapılan mahalli seçimlerin öncesi ve sonrasında yaşananlar tespit edilmek istenmiştir. Ayrıca Düzce siyasi tarihinde önemli bir figür olan 1968-

1980 ve 1983-1984 yılları arasında Düzce Belediye Başkanı olarak görev yapan Süleyman Kuyumcu'nun 1973-1977 yılları arasındaki dönemde yaptığı çalışmalar değerlendirilmiştir (<https://duzce.bel.tr/19-eski-baskanlar>).

Bu konuda bugüne kadar akademik bir çalışmanın olmaması nedeniyle yerel yönetimler, kamu yönetimi ve vatandaşlar arasında köprü görevi gören yerel basın kaynakları belirlenmeye çalışılmıştır (Nalçioğlu, 2007: 202). Çünkü Anadolu Basını ya da taşra gazeteleri olarak da isimlendirilen yerel basın, hedeflenen bölgeyi ilgilendiren içeriklere yer veren basın türü olarak halkın geneline yayın yapan türlerden ayrılmaktadır. (Özsoy, 2019: 93). Büyük şehirlerin dışındaki il, ilçe ve mahallelerde günlük, haftalık veya daha fazla sayıda yayınlanan, halkın taleplerini ilgili yerlere yansıtan, yayımlandığı yerin haberlerini ve sorunlarını duyuran önemli bir araçtır (Erdem, 2007: 227).

Bu doğrultuda yapılan araştırma neticesinde Düzce'de 1973 Mahalli seçimleri döneminde yalnızca Ferman gazetesinin olduğu tespit edilmiştir. Gazetenin imtiyaz sahibi Turan Şahin, Yayın Genel Müdürü Mustafa Turhan, Sorumlu Müdür İbrahim Turhan'dır. İlk sayısı 13 Ocak 1969'da Düzce'de Turan Matbaası'nda basılmaya başlanmıştır. Ferman Gazetesi, konuyla ilgili pek çok bilgiyi bünyesinde barındırması nedeniyle çalışmanın en önemli kaynağı olmuştur (Ferman, 13 Ocak 1969: 1, 3 ayrıca bkz. <http://www.duzce.gov.tr/basin-ve-yayin>).

1973 Düzce Mahalli Seçim Çalışmaları

Düzce'yi dört yıl süreyle yönetecek belediye başkanı, il genel meclisi, belediye meclisi, mahalle ve köy muhtarlarını belirleyecek olan mahalli seçim çalışmaları, önce adayların belirlenmesiyle başlamıştır. Belediye Başkanı adaylarını ön seçimle belirleyen ilk partiler Adalet Partisi (AP) ve Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) olmuştur. AP'den mevcut belediye başkanı Süleyman Kuyumcu, CHP'den Muzaffer Erdem aday olarak gösterilmiştir (Ferman, 12 Kasım 1973: 1). İlk mahalli seçim tecrübesi kazanacak Milli Selamet Partisi (MSP) ise belediye başkanı adayını hemen belirleyememiştir. Sonrasında MSP'den belediye başkanı adayı Celalettin Saraç olmuştur. MSP'nin de adayını belirlemesiyle Düzce'de üç parti belediye başkanlığına aday çıkarmıştır (Hazırbulan, 2017: 400 ayrıca bkz. Ferman, 12 Kasım 1973: 1).

AP Belediye Başkanı Adayı Süleyman Kuyumcu: 1336 yılında Düzce'de dünyaya gelmiştir. Evli iki çocuk babasıdır. 1948 yılında Yüksek Ziraat Mühendisi olarak mezun olmuştur. Kuyumcu, seçim öncesinde yaptığı açıklamada şunları: *“Düzce Belediyesinde AP Belediye Başkanıydım ama hiçbir zaman partililik yapmadım belediye imkanları dahilinde tüm Düzce'ye hizmet etmeye çalıştık. Geçtiğimiz devreyi tecrübe devri olarak geçirdik Düzce'nin*

uzun vadeli yatırımlara ihtiyacı vardır. AP Belediye Meclis adaylarında bu yüzden gençlere yer verdik. Seçimleri kazandığımızda hizmet parolamız olacaktır.” demiş ve mevcut belediye başkanı olması nedeniyle tecrübesini vurgulamıştır. CHP Belediye Başkanı Adayı Muzaffer Erdem: 1931 yılında Düzce'nin Küçük Ahmet Köyünde doğmuştur. 1951 yılında Harp Okulunu bitirerek Türk Hava Kuvvetlerinde görev almıştır. Amerika'da 1960-1961 döneminde 1 yıl eğitim görmüştür. Altı yıl Bandırma Hava Üssünde görev yapmıştır. 6. Hv. Üssü, TYY Elektronik Bakım komutanıyken mecburi hizmeti doldurarak kendi isteğiyle emekli olmuştur. Erdem, seçimle ilgili basına yaptığı ilk açıklamada: “CHP'den aday olarak seçildiğinde Düzce'ye hizmet edeceğim.” demiştir. MSP Belediye Başkanı Adayı Celalettin Saraç: 1923 yılında Düzce'de doğmuştur. Evli ve dört çocuk babasıdır. Düzce'de ilk Av Tüfeği Sanayini kurmuştur. Saraç: “MSP Adayı olarak seçimi kazandığımızda Avrupa'daki belediye çalışma sistemlerini örnek alacağız. Belediye Başkanlığı maaşımı almayacağım, belediyeye maaş almak için değil hizmet yapmak için talibim” açıklamasında bulunmuştur (Ferman, 3 Aralık 1973: 1).

İl Genel Meclisi seçimleri için AP, CHP, MSP, CGP ve DP olmak üzere beş parti aday göstermiştir (Ferman, 26 Kasım 1973: 1).

İl Genel Meclisi Seçimlerine katılacak parti adayları şu şekilde belirlenmiştir.

-Adalet Partisi Adayları: Mahmut Tekin Tütüncüoğlu, Necati Akbaş, İsmail İmamoğlu, Ömer Devrim, Halit Sak, Mücahit Kaplan, Kenan Sezgin

-Cumhuriyet Halk Partisi Adayları: Musa Yılmaz, Necdet Kaltuğ, İlyas Aydın, Zekeriya Alpay, Mahir Uysal, İhsan Berberoğlu, Turan Gencer

-Milli Selamet Partisi Adayları: İbrahim İmamoğlu, Mustafa Çağlıyan, Ali Altundal, Sinan Aydın, Şakir Yılmaz, Abdulcabbar Akbaş, Rauf Şahin

-Cumhuriyetçi Güven Partisi Adayları: Halis Seyhan, Talat Bayrak, Rıza Akyel, Abdurrahman Baş, Halit Yavuz, Rüştü Mezarıcı, Orhan Topal

-Demokratik Parti Adayları: Tahsin Aydın, Musa Görür, Osman Yusufoglu, İbrahim Ayan, Osman Doğan, Rasim Güngör, Necmettin Ömür

Her parti vatandaşa hizmet edebileceğine inandığı kişileri listesine ekledikten sonra, 27 Kasım 1973 tarihi itibarıyla mahalli seçimlerin propaganda çalışmalarına başlanmıştır (Ferman, 26 Kasım 1973: 1). Seçim çalışmaları kapsamında her aday kendi seçmenlerinin yoğun olduğu yerlere ziyaretlerini arttırmıştır. Özellikle her gece kahvehaneler siyasi partilerin uğrak merkezi haline gelmiştir (Ferman, 3 Aralık 1973: 1). Bazı vatandaşlar seçim zamanında hatırlanmakta

olduklarını, seçim sonrasında ise özellikle etiket sahibi olan adaylara dertlerini iletmekte zorluk çektiklerini söyleyerek çekincelerini dile getirmişlerdir. Hatta bu durumla ilgili Ferman Gazetesi'nde yayınlanan bir yazıda: *"Bazı partilerin liste başlarındaki kişilerin etiketli oluşu vatandaşı tedirgin etmektedir. Vatandaş, derdimizi anlatabilmek için etiketli kişilerin yanına tavassutcu kişilerle gitmekten bıktık artık demektedirler. Tavassuttan şikâyet, icraatten şikâyet. Düzceli bu kentin yöneticilerinden şikâyet ederken haksız mıdırlar."* ifadelerine yer verilmiştir. Yine bu yazının devamında vatandaşın oyunu kullanırken her zamankinden daha hassas olması gerektiği, bu sayede köyüne, mahallesine ve memleketine daha çok hizmet edebilecek kişilerin seçilmesi tavsiyesinde bulunulmuştur. Aksi takdirde bir dört yıl daha diğer seçimleri beklemek zorunda kalınacağı vurgulanmıştır. Çünkü mevcut belediye yönetiminde sokaklardaki çöplerin toplanmadığı, hatır için inşaat ruhsatları verildiği ya da ruhsatsız binaların inşa edildiği, bozuk sokaklar dururken tarla içlerine kaldırım yapıldığı, Düzce'nin modern şehircilik anlayışından uzak olduğu ve Düzce halkının beklediği hizmeti alamadığı konusunda iddialar ortaya atılmıştır. (Ferman, 19 Kasım 1973: 1, 4). Diğer taraftan 14 Ekim genel seçimlerinin ardından hükümetin bir türlü kurulamamış olması Düzce kamuoyunda endişeyle karşılanmıştır. Konuyla ilgili yayınlanan *"Beklemeye Tahammül Yok"* başlıklı yazıda: *"Şimdi ne olacak, sağ hükümet sol hükümet derken sağ sol deyip yerimizde mi sayacağız! Hayat pahalılığı çekilmez bir çile olmuşken piyasada fırsatçılar at oynatırken bu milletin daha çok beklemeye tahammülü yok"* ifadelerine yer verilmiştir (Ferman, 12 Kasım 1973: 1).

1973 Düzce Mahalli Seçim Sonuçları

Türkiye'nin birçok yerinde olaylı geçen mahalli seçimler, Düzce'de olaysız bir şekilde tamamlanmıştır. Ancak Düzce'de vatandaşlar mahalli seçimlere ilgi göstermemiş ve seçimler düşük katılımı yapılmıştır (Ferman 10 Aralık 1973: 1). Düzce'de yapılan seçimlerde 293 sandıkta oy kullanması gereken 68936 seçmenden, 46254'ü sandık başına gitmiştir. 1.770 oy çeşitli nedenlerle iptal edildiğinden 46484 oy geçerli sayılmıştır. Şehir merkezinde seçmenlerin 8480'i, köy ve kasaba merkezlerindeki seçmenlerin 12212'si, toplamda ise 20692 kişi oy kullanmamıştır. Şehir merkezindeki 14192 seçmenden 5712'si, 42 sandıkta oy kullanmıştır. Bu duruma göre köylerde katılım %80'e ulaşırken, merkezde katılım %40 olarak gerçekleşmiştir (Ferman 17 Aralık 1973: 1). Ülke genelinde de benzer bir durum yaşanmıştır. Nitekim Türkiye'de 1963-2004 yılları arasında yapılan yerel seçimlere kıyasla 9 Aralık 1973 mahalli seçimleri katılımın en düşük olduğu seçim olmuştur (Arslan, 2007: 5). Bu durum hükümet krizinin mahalli seçimleri sürüncemede bırakmasından kaynaklanmıştır (Ferman 10 Aralık 1973: 1). Siyasi partiler mahalli seçimlere gereken ilgiyi göstermemiştir. Siyasilerin

ilgisizlikleri seçim çalışmalarına hatta konuşmaları dahi yansıtmıştır. Örneğin, radyo konuşmalarında mahalli seçimlerden daha çok hükümet krizine vurgu yapılmıştır (Gülbay, 2017: 129).

Düzce Belediye başkanlığı seçimlerinde AP:3823, CHP:1452, MSP:962 oy almıştır. Adalet Partisi adayı Süleyman Kuyumcu yeniden belediye başkanı olarak seçilmiştir. Seçimi kazanmasının ardından yaptığı açıklamada Kuyumcu: *“Seçimi yüzde 80 halkın desteği ile aldık, memur maaşlarını veremezken Düzce’ye hizmet için büyük gücümüzle çalıştık. Sertlikle filan ilgimiz yok. Vazife şuurunun ne olduğunu bilenlerdeniz. Geçtiğimiz devre, servis amirlerine verdiğimiz emirler bazen benimsenmezken vatandaşın işi aksıyordu. Bu devre memur işini ele alacağız. Geçtiğimiz devre çalışmalarımız halka dayanan bir çalışma oldu. Halka dönük bir belediye yaratabildik. Seçimde verdiği oylarla bunu ispatladı. Benim Düzcelim 65 kilometrelik belediye yolunu 110 km’ye çıkardığımızı biliyor. Düzce’ye bu devre daha çok hizmet yapmak arzusundayız. Düzceli seçmenlere teşekkür ederiz.”* demiştir (Ferman 10 Aralık 1973: 1).

Belediye Meclisine ise AP: 14, CHP: 6, MSP: 3 CGP: 3 üye göndermiştir. Belediye Meclisi’ne seçilen üyelerin meslek dağılımı ise şöyledir: 10 Tüccar, 4 keresteci, 3 avukat, 2 Esnaf, 1 Emekli Asker, 1 tüfekçi, 1 gazeteci, 1 doktor, 1 İktisatçı, 1 Serbest Meslek Sahibi ve 1 ev kadını bulunmaktadır. Gülsüm Surgun, Düzce Belediye Meclisine seçilen ilk kadın üye olmuştur (Ferman 10 Aralık 1973: 1). Kadınların siyasi karar alma mekanizmalarına katılımı, yerel siyasete daha demokratik bir yapı kazandırmaktadır. Bu gelişme, kadınların temsil eksikliğinin giderilmesi ve yerel siyasetin güçlenmesi açısından önemli bir gelişme olmuştur (Yaylı ve Eroğlu, 2015: 507). Belediye Meclisi seçimlerine giren Demokratik Parti, hiç meclis üyesi çıkaramamıştır. Bağımsız olarak Belediye Meclis Üyeliğine adaylığını koyan Saffet Seven ise 137 oy alarak seçimi kaybetmiştir (Ferman, 10 Aralık 1973: 1).

İl genel meclisi seçimlerinde AP: 19437 CHP: 9220 CGP: 8854, MSP: 6180, DP: 2793 oy almıştır. Bu oy oranlarına göre Düzce’de İl Genel Meclisi seçimlerinde Adalet Partisi dört üye: M. Tekin Tütüncüoğlu, Necati Akbaş, İsmail İmamoğlu, Ömer Devrim, CGP bir üye: Halis Seyhan, CHP’den bir üye: Musa Yılmaz, MSP’den bir üye: İbrahim İmamoğlu kazanmıştır (Ferman, 17 Aralık 1973: 1, 4).

Mahalli seçimlerin yapıldığı dönemde bucak olan günümüzde ise Düzce’ye bağlı ilçe konumunda bulunan yerlerdeki belediye başkanlığı ve belediye meclisi seçimleri ise şu şekilde sonuçlanmıştır. Gölyaka Belediye Başkanlığını Kemal Türkseven (AP) kazanırken, Belediye Meclis üyeliklerini Niyazi Tonya, Muharrem Kardüz, Hasan Çiftçi (AP), Mustafa Şimşir

(CGP), Hüseyin Aydın (CHP), Hüsnü Altın, Hüseyin Verep (DP) Mustafa Kahraman, Davut Arslanoğlu, Niyazi Gedikli (MSP) Hüseyin Akbulut (Bağımsız) kazanmışlardır. Kaynaşlı'da Osman Demirci (Bağımsız) Belediye Başkanlığını kazanırken, Belediye Meclis Üyeliklerini Cemal Uluişik, Hüseyin Akbulut, Mehmet Demirci, Mehmet Aydın, Dursun Yıldırım, Mehmet Özçelik, Mehmet Yeşilyurt (AP), Nurettin Bayrak, Cemal Korkmaz, Hasan Güvenli, Neşet Aydın, Faik Eryürek (CHP) almışlardır. Konuralp (Üskübü) Belediye Başkanlığını Rıfat Yılmaz (AP) kazanmıştır. Belediye Meclis Üyeliklerini de Hüseyin Korkmaz, Ruşen Kılıç, Muhittin Topçu, Hasan Basri Bayraktar, Harun Sert, Niyazi Çakmak (AP), Mehmet Uçar, Ömür Oral, Ali Öneç, Hüsnü Esen, Şerafettin Açar, Faik Çiftçi (CHP) bölüşmüşlerdir. Gümüşova'da İrfan Şanlı (AP) Belediye Başkanı olurken, Mehmet Tozan, Mehmet Ziya Özdoğru, İsmail Şanlı, Kadir Çavuş, İhsan Özcan, İbrahim Baba, Halil İbrahim Özen (AP), Mehmet Çakmak, İhsan Kuş, Ziya Oktay, Mehmet Kurt, Mehmet Çekiç (CHP) belediye meclis üyeliklerini kazanmışlardır. Çevrik (Cumayeri) Bucağında Hayrettin Şen (AP), Belediye Başkanı olurken, AP'den Haşim Keleş, Kemal Yıldırım, Hayrettin Usta, Ahmet Kılıç, Salih Erdem, Mehmet Ali Kurt, Yüksel Yılmaz, İhsan Uyar. CGP'den Selahattin Pak, Mustafa Genç, Hüseyin Öztürk belediye meclis üyesi seçilmiştir Çilimli'de Belediye Başkanlığını Ahmet Uslu (AP) kazanmıştır. Belediye Meclisini de üç parti şu şekilde bölüşmüştür. Hüseyin Yavuz, Hüseyin Karaüç, Ali Kemal Yüksel, İsmail Ünal (AP), Rüştü Kazancı, Kamil Yılmaz, Mehmet Yavuz, Nurettin Çelik, Arif Yavuz (CGP), Yahya Aydoğan, Refik Karaüç, Ahmet Yüksel (CHP) almışlardır. (Ferman, 17 Aralık 1973: 4). Ancak mahalli seçimlerde Belediye Başkanlığı için altı adayın mücadele ettiği Çilimli Bucağında, seçimi kazanan AP Belediye Başkanı Ahmet Uslu'nun başkanlığına, MSP'nin belediye başkan adayı Nazmi Bartın tarafından ilçe seçim kuruluna itiraz edilmiştir. İlçede itirazı kabul görmeyince il seçim kuruluna başvurmuş burada da itirazı reddedilmiştir. Bunun üzerine Nazmi Bartın, itirazını Yüksek Seçim Kurulu'na taşımıştır. Yüksek Seçim Kurulu tarafından yapılan inceleme neticesinde bir suçtan mahkûmiyetini değerlendirdiği Ahmet Uslu'nun belediye başkanlığı iptal edilmiştir Çilimli halkının 31 Mart 1974 Pazar günü sandık başına giderek yeniden belediye başkanını seçmesine karar verilmiştir (Ferman, 4 Şubat 1974: 1). Belirlenen tarihte yapılan seçimde en çok oyu alan MSP adayı Nazmi Bartın Belediye Başkanı olmuştur (Ferman, 1 Nisan 1974: 1).

Muhtarlık seçimlerde ise Düzce merkeze bağlı 12 mahalle muhtarının 11'i yeniden seçilmiştir. Yalnızca Azmimilli Mahallesi eski muhtarı yeniden aday olmayınca Niyazi Bekar tek aday olarak kalmış be bu mahallenin yeni muhtarı olmuştur (Ferman, 17 Aralık 1973: 4).

Mahalli seçimlere “oyları bölmeyin” sloganıyla giren Adalet Partisi, Düzce’de önemli bir oy oranına ulaşarak birinci parti olmuştur (Ferman, 10 Aralık 1973: 1). Bu duruma göre bucaklarda dahi (Kaynaşlı hariç) AP’nin adayları kazanmıştır. Kaynaşlı’da ise AP ve diğer partiler belediye başkanlığı için aday çıkarmamış ve tek bağımsız aday olan Osman Demirci bu sayede seçimi kazanabilmiştir (Ferman, 10 Aralık 1973: 1).

Tüm Türkiye’deki mahalli seçim sonuçlarında ise durum şu şekildedir. CHP il merkezlerinin çoğunda belediye başkanlığını kazanmıştır ancak ilçe ve bucaklarda durum farklı olmuştur. İlçe ve bucaklarda Adalet Partisi: 549, CHP: 436, Demokratik Parti: 74, CGP: 29, MSP: 19, MHP: 2 bağımsız: 212 aday kazanmıştır (Milliyet, 11 Aralık 1973: 1). Düzce’de 14 Ekim genel seçimleri ile 9 Aralık Mahalli seçimleri mukayese edildiğinde AP: 2045, CHP: 2824, DP: 1340 oy fazla almıştır. MSP: 2710, CGP: 2585 oy kaybetmiştir (Ferman 17 Aralık 1973: 1). AP’nin en çok oy oranına ulaştığı ilçelerden biri Düzce olmuştur. Türkiye geneliyle kıyaslandığında böyle bir farklılığın olması mahalli seçimlerde başka faktörlerin devreye girmesinden kaynaklanmıştır. Çünkü yerelde vatandaşların genel eğilimleri ve bunun yanı sıra başkan adaylarının kimliği önem arz etmiştir (Milliyet, 10 Aralık 1973: 1). Süreç içerisinde yerel-merkez çatışmasına ortam hazırlayan bu durum, ilk kez bu mahalli seçimlerde ortaya çıkmıştır (Koçak ve Ekşi, 2010: 301).

Dönemin en güçlü siyasi rakipleri CHP lideri Bülent Ecevit ve AP lider Süleyman Demirel mahalli seçimleri şu şekilde yorumlamıştır. CHP lideri özetle: Belediye başkanlıklarının el değiştirerek CHP’ye geçtiğini, CHP’nin giderek güçlendiğini söylemiştir. AP lideri Demirel özetle: Mahalli seçim sonuçlarının hükümet krizine bir çözüm getirmeyeceğini belirtmiş ve “Siyahla beyaz birbirine karıştırılıyor” demiştir. Ayrıca genel seçimler ile mahalli seçimlerin birbirinden farklı şeyler olduğunu ifade etmiştir (Milliyet, 11 Aralık 1973: 1, 7).

Genel anlamda değerlendirildiğinde hükümet krizinin devam ettiği bir ortamda mahalli seçimlerde CHP en çok oyu alarak önemli bir başarı elde etmiştir. Özellikle bu seçimlerde CHP’nin aldığı oy oranı muhalefet partilerini tedirgin etmiştir. Hatta ülkenin içinde bulunduğu koşullar altında CHP ile mücadele edilemeyeceği yönünde görüşler ortaya atılmıştır. CHP ise içinde bulunulan koşullar altında erken seçimin iyi bir çözüm olacağını söyleyerek muhafazakar partilerin bir araya gelmesini engellemek istemiştir (Arslan, 2023: 165). Nihayetinde, Adana, Ankara, İstanbul ve İzmir başta olmak üzere büyük şehirlerin belediye başkanlığını CHP’ye kazandıran sonuçlar, Ecevit’in başbakan olmasının da önünü açmıştır. Bülent Ecevit’in

girişimiyle başlayan MSP ile koalisyon kurulması yönündeki çalışmalar başarılı olmuştur. 37. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti CHP-MSP ortaklığında kurulmuştur (Karataş, 2019: 104).

1973-1977 Yılları Arasında Düzce Belediyesi'ndeki Gelişmeler

Seçimin ardından Süleyman Kuyumcu başkanlığındaki yeni Düzce Belediye Meclisi'nin ilk toplantısı 20 Aralık 1973 Perşembe günü saat 19.30'da belediye binasındaki meclis salonunda yapılmıştır. İlk olarak meclis reis vekilleri için oylama yapılmıştır. Yapılan oylamada neticesinde Av. Sıtkı Sönmez 25, Nevzat Oktay 24, Cevdet Komit 1 oy almıştır (Ferman 24 Aralık 1973: 1). Sonrasında Meclis kâtipliği seçimine geçilmiştir. Necdet Üstüner: 25, Fehmi Şenkaya: 24 Bedrettin Maradit: 23 oy alarak meclis kâtibisi olarak seçilmiştir. Encümen üyeliği seçimlerinde ise Ahmet Güney, Cevdet Komit, Zeki Tütüncüoğlu ve Ahmet Oktay birer oy almıştır. Yılmaz Öney: 23, Kemal Kuru: 23 oy alarak encümen olarak seçilmiştir. Yapılan oylamaların ardından meclis konuşmalarına geçilmiştir. İlk konuşmayı yapan Av. Mehmet Çelebi: *"Belediye Meclisi partililik yapmadan samimi bir şekilde çalışmalı, Belediye Meclis çalışmalarına yardımcı olmalıdır."* diyerek birlik ve beraberlik vurgusu yapmıştır. Sonrasında konuşan Ahmet Oktay: *"Çarşı içinde manifaturacılar çarşısını modern bir şekilde düzenlemenin zamanı gelmiştir. İmar komisyonu bu durumu ele almalıdır"* demiştir. Son konuşmayı yapan Belediye Başkanı Süleyman Kuyumcu: *"Bizim hakiki hüviyetimizi imar planı yansıtabilecektir. Bu güne kadar yapılan imar planı tadilatları birbirini tamamlar şekilde olmalıdır. Dört senelik imar planı senelere sirayet edecek şekilde olmalıdır"* demiş ve özellikle imar planlarına öncelik vereceklerini duyurmuştur (Ferman, 24 Aralık 1973: 4).

Düzce Belediyesi 1973-1977 yılları arasında çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalmış ve bu konular ekseninde kamuoyunda eleştirilmiştir. Özellikle önceki dönemde var olan ekonomik sıkıntılar devam etmiştir. Örneğin personel maaşlarının ödenmesinde aksaklıklar yaşanmıştır. İşçilere verileceği ilan edilen zamlar maaşlarına yansıtılmamıştır. Belediyenin temizlik, su ve elektrik kadrosunda çalışan 70 işçi 20 aydır 2 liralık zam maaşlarına yansıtılmadığı için belediyeyi mahkemeye vermiştir. (Ferman 18 Mart 1974: 1). Belediye Meclisinin Haziran ayı toplantısında konuşan Başkan Kuyumcu, Belediyenin mali kriz içinde olduğunu ifade etmiştir. Personel maaşlarını ödünç para bularak ancak ayın 15'i ile 20'si arasında ödeyebildiklerini söylemiştir. Belediyenin istimlak için parasının olmadığını belirtmiş hatta hal binası önündeki binaların istimlak edilmesi için bile Saffet Seven'den 250 bin lira borç aldıklarını açıklamıştır (Ferman, 17 Haziran 1974: 1).

1973 yılında Türkiye'nin her yerinde denetimi belediyelerin elinde olan gıda maddelerinin fiyatlarında artış olmuştur. Bu konuda Düzce Belediyesi'nin denetim yapmayarak üzerine düşen vazifeyi yerine getirmediği iddia edilmiştir. Bu konuda Ferman gazetesinde yayınlanan köşe yazısında: *“Düzce’de meydanı boş bulan fırsatçıların meydanlarda at oynatıp rahatça cirit atarak halkın sırtından haksız kazançlar sağlamaya devam edip duruyor. Belediyenin denetiminden uzak fırsatçılar bu kentin sakinlerini sömürüp duruyorlar. Mahalli seçimlerin arifesinde konuşmalarında Süleyman Kuyumcu “Belediye’de görev yaptığımız dört sene, bizim tecrübe devremiz oldu. Tekrar bizlere görev verirseniz dört senelik tecrübelerimizden örnek alarak Düzceliye daha çok hizmet edeceğiz diyen belediye başkanına Düzceli tam vazifesini yapmış belediye yönetimini yine kendisine vermiştir. Aradan aylar geçti tecrübeli kişiler bu kentte halkın sömürülmesine neden hala mani olamadılar. Düzceli soruyor; Türkiye’nin her yerinde denetimi belediyelerin elinde olan Gıda maddelerinin fiyatlarını Düzce Belediyesi ne zaman denetlemeye başlayacak?”* (Ferman, 4 Şubat 1974, s.1). Düzce Belediyesi’ni hedef alan bu yazıda aynı zamanda mevcut yönetimin seçim sonrasında da istenilen ortamı sağlayamayacağı belirtilmiştir. Belediyenin fırınlar üzerindeki kontrolünün azaldığı yönündeki şikâyetler her geçen gün artmıştır. Şikâyetlerde, fırınların çığ, kalitesiz ve düşük gramajlı ekmek satarak halk sağlığı ile oynadığı belirtilmiştir. Bu dönemde Düzce Fırıncılar Derneği’nin genel kurul toplantısında dernek yetkilileri tarafından açıklanan bir durum belediyeye olan tepkiyi daha da arttırmıştır. Derneğin faaliyet raporunda halkın sağlığı ve ekmeği ile oynayan 5-6 tane fırının kapatılması kararının para cezasına çevrildiği ifade edilmiştir. Bu açıklama sonrasında Düzce Belediyesi’nin para karşılığında halk sağlığıyla oynayanlara yardım eli uzattığı yönünde eleştiriler yapılmıştır. Bu gibi durumlar para karşılığı affedilmeye devam edilirse fırıncıların eksik ve çığ ekmek üretmeye devam edeceği ileri sürülmüştür (Ferman 18 Mart 1974: 1). Basında çıkan haberler ve yapılan eleştirilerin ardından Belediye Başkanı Süleyman Kuyumcu, fırınları bizzat kendi denetlemeye başlamıştır (Ferman, 25 Mart 1974: 1). Ancak bu seferde un fiyatlarındaki anormal artış, un fabrikalarının un satmaması Düzce'deki ekmek sıkıntısına yeni bir boyut kazandırmıştır. Fırınlar az ekmek üretmeye başlamış ve Düzce halkı ekmek bulmakta sıkıntı çekmiştir. 600 gram ekmek 150 kuruştan satılmaya başlanmıştır. Bu artışa belediye müdahale etmiş, fırınlara geçici olarak 60 gram verilmiştir. 660 gram ekmek 150 kuruş olmuştur (Ferman, 1 Nisan 1974: 1). Yapılan müdahalelerde soruna çözüm olmamıştır ve un fiyatlarındaki artış durdurulamamıştır. Ekmek 550 grama kadar küçülmüştür. Belediye aldığı kararla ekmeğin fiyatını iki liraya, ağırlığını da 730 grama çıkarmıştır. Ancak bazı fırınlar ve ekmek fabrikaları çığ, gramajı düşük ekmek üretmeye devam etmiştir (Ferman, 8 Nisan 1974: 1). Bir süre sonra ekmek üretilen yerlerde

maddi sıkıntılar yaşanmaya başlanmıştır. Düzce'nin ekmek ihtiyacını karşılayan ekmek fabrikaları ve fırınlarda çalışan 120 işçi, işverenin yeni toplu sözleşmeyi imzalamak istememesi nedeniyle işyerlerinde grev kararı almıştır (Ferman, 24 Haziran 1974: 1).

1973-1977 yılları arasında Düzce'de gelişmelere ayak uydurulamaması nedeniyle de sorunlar baş göstermiştir. Düzce'de hızla artan araç sayısı şehir içerisinde sorunlara yol açmıştır. İmar faaliyetlerine önem verdiğini açıklayan belediyeden, şehir içi trafiğine de önem vermesi istenmiştir (Ferman, 3 Şubat 1975, s.1) Ara sokaklar ve caddelerde yapılan inşaatların atıkları yolların kapanmasına neden olmuştur. Bunu yapan vatandaşlara neden yolu kapattığı sorulduğunda, cezayı ödediklerini söylemiştir. Bu durum adeta cezayı ödeyen kişiyi inşaat bitene kadar o yolun sahibi haline getirmiştir (Ferman, 11 Ağustos 1975, s.1). Ayrıca Düzce'deki cadde ve sokakların dar oluşu, rastgele yapılan parklar ve gelişigüzel araç kullanımı trafik sıkışıklığına neden olmuştur. Bu düzensiz trafik akışını durdurmak için Bolu Valisi Celal Kayacan, ilden trafik ekibi takviyesi yaparak, sorunlara çözüm bulmaya çalışmıştır. Bu sayede Düzce trafiği bir nebze de olsa rahatlamıştır. Belediyeden de trafik düzenine yardımcı olması için trafik işaret levhalarını bir an önce hazırlayarak belirlenen yollara yerleştirilmesi talep edilmiştir.(Ferman, 20 Ekim 1975, s.1)

Yaşanan sorunların dışında olumlu gelişmelerde olmuştur. Pazaryeri hal binası ve çevre dükkânları tamamlanmış ve esnafa teslim edilmeye başlanmıştır. Bir hal personel bürosu, bir pazaryeri çevresi zabıta ekipleri bürosu ve karşılıklı iki bloktan oluşan kırk iki işyeri, Düzce Esnaf Derneği üyesi işyeri sahiplerine teslim edilmiştir. (Ferman, 6 Ocak 1975, s.1).

Düzce Belediye Encümeni, Bolu Senatörü Dr. Alaeddin Yılmaztürk başkanlığında heyet ile gittikleri Ankara'da belirli temaslarda bulunarak önemli kazanımlar elde etmiştir. Maliye Bakanlığı, çarşının kamulaştırılması ve yapılacak İşhanlarının yatırım bedellerinin karşılanması için 5 milyon TL hibe vermiştir. Bunun yanı sıra imar çalışmaları içinde İmar ve İskan Bakanlığı tarafından 500 bin TL verilmiştir. Bu sayede 1976 yılı içinde çarşı içi istimlakinin tamamlanması hedeflenmiştir. Düzce'de Meslek Yüksek Okulu açılması için Belediye tarafından 50 dönümlük arazi Milli Eğitim Bakanlığına devredilmiştir Yüksek Teknik, Elektrik, Yabancı Dil ve İşletme Fakülteleri olarak 4 bölüm halinde planlanan ilk kısmının 1977'de tamamlanması hedeflenmiştir. Kasım 1976'da üniversitenin bir bölümünün geçici olarak yeni yapılan lise binasında eğitim-öğretime başlaması kararlaştırılmıştır. Düzce'nin kanalizasyon çalışmalarının proje safhası bitirilmiştir. 1977 yılında ihalesinin yapılarak inşasına başlanacağı duyurulmuştur. Karayolları Genel Müdürlüğü ile Düzce Belediyesi arasında protokol yapılmıştır. Buna göre Akçakoca girişi ile İstanbul tarafındaki çift girişli yolların çift katlı asfalt

yapılması için hesaplanan maliyetin 1/3'lük kısmı olan 600 bin TL'nin Düzce Belediyesi tarafından karşılanmasına karar verilmiştir. Yaklaşık 25 milyon TL'ye mal olacak, İçme suyunun Hasanlar Barajından temini ile ilgili çalışmalara başlanmıştır. DSİ Genel Müdürlüğü öncülüğünde Asar Suyu dere ıslahı taşkın önlenmesi ve bu yatak içinde ana kanalizasyon kanalı çalışmaları devam ettirilmiştir. (Ferman, 13 Eylül 1976, s.1). Bu gelişmelerle birlikte Düzce'yi büyük bir şehir yapma yolunda adımlar atılmıştır.

11 Aralık 1977 tarihinde yapılan Mahalli Seçimlerde yine AP'den aday olan Süleyman Kuyumcu 4814 oy olarak yeniden Belediye Başkanı olmuştur. 1973 yılında yapılan Mahalli seçimlere kıyasla oyunu arttırmıştır (DİE, 1979, s.54)

Sonuç

12 Mart 1971 Muhtırasından sonra yapılan ilk mahalli seçimler 9 Aralık 1973'te yapılmıştır. Seçimlerde asayiş olayı yaşanmamış, olgunluk ve sükûnet içinde tamamlanmıştır. 1973 Genel Seçimlerinden sonra siyasi partilerin birleşip hükümet kuramaması siyasi krize yol açmıştır. Bu durumdan kaynaklı olarak hem siyasiler hem de vatandaşlar nezdinde yerel seçimlere ilgi düşük olmuştur. Tüm Türkiye'de olduğu gibi Düzce halkı da mahalli seçimlere ilgi göstermemiş ve katılım diğer seçimlere göre daha düşük olmuştur.

Türkiye genelinde en çok oyu CHP almasına rağmen Düzce'de en çok oyu AP almıştır. Bu sonuca göre Düzce halkının tercih ettiği parti aynı kalmıştır. Seçimler sonucunda AP belediye başkan adayı Süleyman Kuyumcu en yakın rakibini bile büyük fark atarak geride bırakmıştır. İl genel meclisi ve belediye meclisi sonuçlarında da bu durum değişmemiştir. Düzce'nin siyasi yapısının genel görünümü ile Türkiye'nin genel siyasi yapısı örtüşmemiştir. Çünkü yerel dinamikler ve aday profili mahalli seçimler üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Diğer taraftan bu seçimlerde Düzce özelinde, sağ siyaset geleneğinden gelen AP'nin aldığı oy oranı dikkate alındığında, sağ siyaset kültürünün egemen olduğu görülmektedir.

1973 mahalli seçimlerinde Düzce'de bir ilk yaşanmıştır. İlk kez Gülsüm Şungur isimli bir kadın belediye meclis üyesi olmuştur. Dünya genelinde kadınların siyasete katılımında hala büyük bir eşitsizlik olduğu açıktır. Kadınların karar alma mekanizmalarına katılımı çok sınırlıdır. Bu açıdan bakıldığında 1973 yılında böyle bir durum tek bir kişi için dahi olsa olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebilir.

Son olarak, Ferman gibi dönemin koşullarında belki de büyük zorluklar ve emeklerle hazırlanarak yayınlanan bir gazetenin yerel tarihin araştırılması ve toplum belleğinin oluşturulması açısından ne kadar önemli olduğu görülmektedir. Bununla birlikte son yıllarda

Düzce yerel tarihi ile ilgili çalışmalar gün geçtikçe artmaktadır. Bu çalışmanın Düzce yerel tarihi ile ilgili daha sonra yapılacak araştırmalara yol gösterici olması umulmaktadır. Şüphesiz bu konularda daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır.

Araştırmanın etik yönü

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Bu araştırmanın etik kurul izni gerektirmeyen araştırmalardan olduğunu beyan ederim.

Çıkar çatışması beyanı

Bu çalışmada, sonuçları veya yorumları etkileyebilecek herhangi bir maddi veya diğer aslı çıkar çatışması olmadığını beyan ederim.

Yazar katkı oranı

Çalışmanın tüm aşamaları yazar tarafından tasarlanmış ve hazırlanmıştır.

Kaynakça

- Arslan, A. (2007). 1963'ten Günümüze, Yerel Seçim Sonuçları Temelinde Türkiye'nin Siyasi Yapısı, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 4(1), 1-32
- Arslan, L. (2023). Türkiye'nin 1961-1980 Arası Dönemde Siyasi Açmazları ve Koalisyonlar. *Dünya İnsan Bilimleri Dergisi*, 2023 (1) , 141-175.
- Aydın, S.ve Taşkın, Y. (2018). *1960'tan Günümüze Türkiye Tarihi*, İstanbul: İletişim Yayınları.
- Dağ, M. (2020). *Annales Tarih Ekolü ve Türkiye'de Yerel Tarih yazımı (1939-2000)*, Yayınlanmamış doktora tezi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Devlet İstatistik Enstitüsü (1979) *Yerel Seçim Sonuçları, 11 Aralık 1977, İl Genel Meclisi Üyeleri, Belediye Başkanı, Belediye Meclisi Üyeleri, Muhtar ve İhtiyar Heyeti Seçimleri*, Ankara, D.İ.E Yayınları.
- Ferman, 1 Nisan 1974.
- Ferman, 10 Aralık 1973.
- Ferman, 11 Ağustos 1975
- Ferman, 12 Kasım 1973.

Ferman, 13 Eylül 1976.

Ferman, 13 Ocak 1969.

Ferman, 17 Aralık 1973.

Ferman, 17 Haziran 1974.

Ferman, 18 Mart 1974.

Ferman, 19 Kasım 1973.

Ferman, 20 Ekim 1975

Ferman, 24 Aralık 1973.

Ferman, 24 Haziran 1974.

Ferman, 25 Mart 1974.

Ferman, 26 Kasım 1973.

Ferman, 3 Aralık 1973.

Ferman, 3 Şubat 1975.

Ferman, 4 Şubat 1974

Ferman, 6 Ocak 1975

Ferman, 8 Nisan 1974

Gülbay, A. (2017). *12 Mart'tan 12 Eylül'e Türkiye'de Seçimler ve Sonuçları*, Yayınlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Hazırbulan, T.(2017). Milli Görüş'ün İlk Yerel Seçim Tecrübesi: 9 Aralık 1973 Mahalli Seçimleri. *Turkish Studies* 12(8), 393-416.

<http://www.duzce.gov.tr/basin-ve-yayin> (Erişim tarihi: 24.12.2022)

<https://duzce.bel.tr/19-eski-baskanlar> (Erişim tarihi: 25 Haziran 2023)

Karataş, M. (2019). Türkiye'de Asker- Sivil İlişkileri Bağlamında 12 Mart Muhtırası ve Partiler Üstü Hükümet Modeli Üzerine Bir Değerlendirme. *Anadolu ve Balkan Araştırmaları Dergisi*, 2 (2019), 69-110.

Kaya Erdem, B. (2007). *Birbirinin Çözümü Olan İki Sorun: Yerel Basında Profesyonel Kadro Eksikliği ve İletişim Fakültesi Mezunlarının İstihdam Sorunu*, Ed. Suat Gezgin (Ed.). Türkiye'de Yerel Basın, İstanbul: İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi Yayınları.

Koçak, S. Y. ve Ekşi, A. (2010). *Katılımcılık ve Demokrasi Perspektifinden Türkiye’de Yerel Yönetimler*. Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2010 (21) , 295-307.

Milliyet, 10 Aralık 1973.

Milliyet, 11 Aralık 1973

Negiz, N. ve Akyıldız, F. (2012). *Yerel Seçimlerde Seçmenin Tercihi Üzerinde Aday İmajının Etkisi: Uşak Örneği*. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (15) , 171-199.

Özaslan M. Erşahin G. vd. (2001). *Düzce İli Raporu*, Ankara: Devlet Planlama Teşkilatı, Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü.

Özsoy, S. (2019). Çok Partili Hayata Geçiş Sürecinde Yerel Basın: Bolu Örneği. *İnönü Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (İNİF E-Dergi)* , 4 (2) , 92-110.

Ulusoy Nalcıoğlu, B. (2007). *Türkiye’de Yerel Medya Çalışanları, Yerel Medyanın Sorunları ve Çözüm Önerileri*, Suat Gezgin (Ed.) Türkiye’de Yerel Basın, İstanbul: İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları

Yaşlı, F. (2020). *“Halkçı Ecevit” Ecevit, Ortanın Solu, CHP (1960-1980)*. İstanbul: Yordam Kitap.

Yaylı, H. ve Eroğlu, G. (2015). Yerel Katılım Bağlamında Türkiye’de Kadın Temsili. *International Journal of Science Culture and Sport (IntJSCS)*, 504-524.

Zürcher, E, J. (2019). *Modernleşen Türkiye’nin Tarihi*, İstanbul: İletişim Yayınları.

Ekler

Düzce Belediye Başkanı Süleyman Kuyumcu

Kaynak: <https://duzce.bel.tr/19-eski-baskanlar>